gemeente Berkelland

Zaaknummer	:	728161
Raadsvergadering	:	**04-07-2023**
Onderwerp	:	**Regio Achterhoek Programmabegroting 2024**
Collegevergadering	:	23-05-2023
Portefeuillehouder	:	Burgemeester J.H.A. van Oostrum
Steller	:	Scheeringa, Winny, Team Bestuursondersteuning tel. : 0545250239

Te nemen besluit

1. In te stemmen met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen en
2. Kennis te nemen van de programma's Smart Economy en Smart Living;
3. Geen zienswijze in te dienen op de begroting 2024 van de Regio Achterhoek.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Aanleiding voor dit voorstel is de begroting 2024 van de gemeenschappelijke Regeling Regio Achterhoek. De gemeente, zowel raad als college, krijgt de gelegenheid om zienswijzen in te dienen over de begroting 2024. Het voorstel is om geen zienswijzen in te dienen.

Argumentatie

1.1 Programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen

Achterhoek ambassadeurs is het Achterhoekse samenwerkingsverband van de zeven Achterhoekse gemeenten, ondernemers, maatschappelijke organisaties en de provincie Gelderland. De regionale 3O samenwerking is terug te vinden in de opbouw van deze begroting. De begroting is qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek uitvoert. Zo willen de Regio zichtbaar maken wat er buiten de eigen (Regio Achterhoek) organisatie gedaan wordt door de partijen die samen Achterhoek ambassadeurs vormen. In de begroting hanteren ze de officiële naam van de samenwerkingsregeling: Regio Achterhoek. Voor de 3O-samenwerking gebruiken ze de naam Achterhoek Ambassadeurs: 8RHK.
De begroting bestaat uit een beleidsbegroting met de programma's en verplichte paragrafen, een financiële begroting en bijlagen. Gemeenten worden gevraagd in te stemmen met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen.

1.2 Er is voldoende weerstandsvermogen

Het geformuleerde plafond voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op € 368.000. Het begrote vrij besteedbare deel van de algemene reserve per 31 december 2027 bedraagt € 255.000. De begrote beschikbare weerstandscapaciteit per 31 december 2027 bedraagt € 263.000. Er is geen sprake van een surplus van de algemene reserve. De ratio weerstandsvermogen is voldoende. De Regio heeft geen risicodossiers die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen waarvoor de weerstandscapaciteit aanwezig is.

2.1 De programma's Smart Economy en Smart Living

Deze zijn bedoeld ter informatie en niet ter vaststelling. De projecten van deze programma's worden namelijk voor het grootste deel uitgevoerd door initiatiefnemers en maken geen

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 bespreekstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

onderdeel uit van de begroting van Regio Achterhoek. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar het boekwerk.

3.1 Geen zienswijze nodig
De Regio heeft geen risicodossiers die niet onder de normale bedrijfsrisico's vallen waarvoor de weerstandscapaciteit aanwezig is. De begroting 2024 is sluitend. In het najaar zal duidelijk worden of Montferland toetreedt, of er een Regio Deal wordt afgesloten en of de provincie Gelderland bereid is bij te dragen aan de samenwerking in de Achterhoek. Dit zullen we terug zien in de kaderbrief en begroting 2025.
De uitbreiding van de formatie op lobby vinden we begrijpelijk. Het wordt steeds belangrijker om gebruik te maken van lobby in Den Haag en in Brussel. Het is noodzakelijk om te investeren in netwerken en in kennis en kunde om effectief te kunnen zijn. Uiteindelijk kunnen de lobbyactiviteiten er toe leiden dat we cofinanciering terug verdienen door mee te doen met Europese projecten. Dit vergt tijd en een lange termijn aanpak. Verder blijft een gezonde wisselwerking tussen gemeentelijke collega's op het gebied van public affairs van belang. Hiermee is al een goede start gemaakt.

Kanttekeningen en risico's
1.1 In de samenvatting van de financiële begroting zijn een aantal risico's beschreven
Het betreft een aantal risico's en ontwikkelingen in de meerjarenraming. Dit heeft te maken met het feit dat de provincie de bijdrage aan de governance stop zet. Hierdoor ontstaat een gat van €450.000 in de begroting van 2025. De financiële bijdrage aan projecten is al stopgezet. Voor de begroting van 2025 en verder wil de Regio hierover met het nieuwe college van Gedeputeerde Staten in gesprek. Daarnaast speelt de toetreding van Montferland. Dat zou een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de Regio Achterhoek van rond de € 270.000 betekenen. De besluitvorming over toetreding vindt eind dit jaar plaats. Verder worden de loonkostenstijgingen nog genoemd. Structureel is de stijging geborgd met de loonindexering door middel van nacalculatie. Voor 2024 verwacht de Regio dit risico te kunnen opvangen.
Er zijn binnen het algemeen bestuur van 8RHK ook een aantal uitbreidingswensen, onder andere op de lobbyinzet. Enerzijds heeft dit te maken met de toetreding van Montferland. Er zal extra inzet op lobby en extra uren van de programmaregisseurs nodig zijn. Op het gebied van lobby wil de Regio de inzet van 8RHK en daarmee het formatieplaatje graag uitbreiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet.
In de meerjarenraming van de begroting van 2024 wordt voor de jaren 2025-2027 een taakstelling opgenomen voor de € 450.000 die vanaf 2025 vanuit de provincie wegvalt voor het dekken van de organisatiekosten. In 2025 zou er dus onvoldoende dekking kunnen zijn. Dit kan er toe leiden dat de inwonerbijdrage opgehoogd moet worden om de begroting sluitend te krijgen. In de Kaderbrief 2025 zal de definitieve oplossing worden opgenomen voor de jaren na 2025.

1.2 Minder geld voor projecten
Omdat er geen nieuwe Regio Deal is afgesloten met het Rijk kunnen er minder projecten worden gestart in 2024. De projecten die wel opgestart kunnen worden, komen uit andere financieringsbronnen, zoals het Investeringsfonds, Interreg en samenwerkingen met de Provincie. De besluitvorming over financiële bijdragen (subsidies vanuit Regio Deal of provinciale Gebiedsopgavemiddelen) aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Wanneer er additionele middelen vanuit de gemeenten gevraagd worden, loopt de besluitvorming hierover via het algemeen bestuur naar de gemeenteraden.

Financiën
Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2021 ingestemd met een berekeningsmethodiek voor de absolute stijging van de inwonerbijdrage. De loonsom wordt verhoogd met een loonindex inclusief nacalculatie. De inwonerbijdrage zal stijgen van €7,12 naar €7,43 per inwoner. De absolute stijging van de autonome kosten bedraagt daarmee €0,31. Voor Berkelland betekent dit een verhoging van € 14.000. Het bedrag zal meegenomen worden met de Perspectiefnota 2024.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking
Niet van toepassing

Communicatie
De gemeente, zowel raad als college, krijgt de gelegenheid om zienswijzen in te dienen over de begroting 2024. Het voorstel is om geen zienswijzen in te dienen.

Initiatief, participatie en rol gemeente
Gemeente Berkelland neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Regio Achterhoek. Het algemeen bestuur richt zich op werkzaamheden als de begroting, taken op het gebied van personeelszaken, financiën, automatisering, huisvesting, administratie- en archieftaken, communicatie en subsidies en subsidie–werving. Voorstellen ten aanzien van de begroting van de gemeenschappelijke regeling moeten worden voorgelegd aan de afzonderlijke gemeenteraden binnen de gemeenschappelijke regeling. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam stuurt de voorlopige jaarrekening aan de raden van de betrokken gemeenten. Het college van Berkelland brengt de jaarrekening 2022 (namens het DB van de RA) ter kennisname aan de gemeenteraad.

Planning en evaluatie
Volgens de vastgestelde planning ligt de begroting in het algemeen bestuur van 6 september 2023 ter besluitvorming voor. Zienswijzen ontvangen vóór 20 augustus 2023 worden meegenomen in de verzending van de vergaderstukken. Zienswijzen ontvangen na deze datum worden later toegevoegd aan de vergaderstukken of mondeling ingebracht in de vergadering.

Alternatieven
Geen

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 04-07-2023

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23-05-2023;

b e s l u i t :

1 In te stemmen met programma 1 Smart Governance en programma 4 Bedrijfsvoering en rente en de verplichte paragrafen;
2 Kennis te nemen van de programma's Smart Economy en Smart Living;
3 Geen zienswijze in te dienen op de begroting 2024 van de Regio Achterhoek.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 04-07-2023

de griffier, de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Regio Achterhoek Programmabegroting 2024

Opbouw begroting
De programmabegroting van Regio Achterhoek bestaat uit 4 programma's; Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Bedrijfsvoering en rente. De werkzaamheden van de Thematafels zijn per Thematafel terug te vinden in de programma's Smart Economy en Smart Living. De werkzaamheden voor de grensoverschrijdende samenwerking zijn niet terug te vinden als een apart thema, het is onderdeel van de verschillende thema's. De werkzaamheden van de Achterhoek Board, de Achterhoek Raad en het algemeen/dagelijks bestuur komen terug in het programma Smart Governance. Ook zijn hier lobby, communicatie, monitoring en subsidiewerkzaamheden ondergebracht.

De besluitvorming over financiële bijdragen (subsidies vanuit Regio Deal of provinciale Gebiedsopgavemiddelen) aan projecten loopt via de Thematafels, Achterhoek Board en het dagelijks bestuur. Besluitvorming over de inzet van het investeringsfonds is voorbehouden aan het algemeen bestuur. Wanneer er additionele middelen vanuit de gemeenten gevraagd worden loopt de besluitvorming hierover via het algemeen bestuur naar de gemeenteraden. Projecten worden ingediend en uitgevoerd door verschillende partners binnen de samenwerking. Verantwoording vindt plaats door de uitvoerende partner op basis van de afgegeven subsidiebeschikking.

Een nadere toelichting op de risico's financiële **risico's**
Ontwikkelingen
De provincie Gelderland heeft in het kader van haar herijkingsoperatie aangekondigd de (inwoner)bijdrage aan de governance van 8RHK ambassadeurs per 2025 stop te zetten. Voor 2024 is een overgangsjaar afgesproken waarin de provincie nog wel de bijdrage aan de organisatiekosten doorzet (€ 450.000), maar de bijdrage aan het investeringsfonds al stop zet (€ 0,55 per inwoner). Voor de begroting van 2025 en verder wil de Regio hierover met het nieuwe college van Gedeputeerde Staten in gesprek.
Een tweede ontwikkeling is het voornemen van de gemeente Montferland om toe te treden tot Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs. Toetreding zou een positief effect hebben op de organisatiemiddelen. De toetreding van Montferland zou een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de Regio Achterhoek van rond de € 270.000 betekenen. De ondersteuning van de governance door 8RHK ambassadeurs staat goed. Wel verwacht de Regio dat met de toetreding van Montferland extra inzet op lobby en extra uren van de programmaregisseurs nodig zullen zijn.
Een laatste risico geldt voor alle gemeenten en openbare lichamen en behelst de Cao ontwikkelingen. Het gesloten akkoord betekent een forse stijging van de loonkosten dit heeft een incidenteel effect op de begroting, structureel is het geborgd met de loonindexering door middel van nacalculatie.

Uitbreidingswensen
Op het gebied van lobby wil de Regio de inzet van 8RHK en daarmee het formatieplaatje graag uitbreiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet. In mindere mate geldt dit ook op andere plekken binnen het functiehuis van 8RHK. Het formatieplaatje dat we in 2018 hebben opgesteld voldoet grotendeels maar vraagt hier en daar aanscherping en uitbreiding. Dit heeft onder andere te maken met de grote hoeveelheid projecten die begeleid moeten worden en het beroep dat de provincie op de Regio doet voor het opstellen en uitwerken van het ruimtelijke regioarrangementen in het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland.

Wat betekent dit voor de meerjarenraming
Van genoemde ontwikkelingen zal het komende jaar duidelijk worden hoe deze uitpakken. In de meerjarenraming van de begroting van 2024 wordt voor de jaren 2025-2027 een taakstelling opgenomen voor de € 450.000 die vanaf 2025 vanuit de provincie wegvalt voor het dekken van de organisatiekosten. In de Kaderbrief 2025 zal de definitieve oplossing worden opgenomen voor de jaren na 2025. Geheel of gedeeltelijk zou dit opgevangen moeten worden door een nieuwe bijdrage van de provincie, de toetreding van Montferland of een verhoging van de inwonerbijdrage. Voor de uitbreidingswensen zoekt de Regio de ruimte in eerste instantie in een

taakstelling voor het binnenhalen van uitvoeringskosten rondom subsidies (bijvoorbeeld een nieuwe Regio Deal, of de middelen die gekoppeld zijn aan het NLPG) en in tweede instantie aan een verzoek voor een verhoging van de inwonerbijdrage. Een en ander komt terug bij de kaderbrief 2025.

Helaas kon de Regio in 2023 geen nieuwe Regio Deal sluiten met het Rijk. Dit maakt dat er minder projecten kunnen worden gestart in 2024. De projecten die wel opgestart kunnen worden, komen uit andere financieringsbronnen, zoals het Investeringsfonds, Interreg en samenwerkingen met de Provincie. De Regio heeft er vertrouwen in dat het in 2024 wel lukt om een Regio Deal te sluiten. Dit zou betekenen dat er in de tweede helft van 2024 weer ruimte is voor nieuwe Regio Deal projecten.